

enterprise is substantiated; the proposed approach in the development of the management of agro-industrial complex..

Keywords: institute, institutionalization, agricultural entrepreneurship, institutional structure of agroindustrial enterprise, private property, agrarian market, state.

Боднар О. А.

*Асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
bodnarolena1606@gmail.com*

Камашев А. В.

*Здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
fcbarca10@bigmir.net*

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ

Досліджено основні проблеми та ризики бюджетної децентралізації в Україні. Визначено сильні, слабкі сторони, можливості та загрози децентралізації.

Ключові слова: децентралізація, об'єднана територіальна громада, Державний бюджет України, SWOT – аналіз.

На сьогоднішній день, децентралізація виступає однією з форм розвитку демократії, що дозволяє при збереженні держави та її інститутів розширити місцеве самоврядування, активізувати населення на вирішення власних потреб та інтересів, звужити сферу впливу держави на суспільство, замінюючи цей вплив механізмами саморегуляції, виробленими самим суспільством, зменшити витрати держави і платників податків на утримання держапарату [1, С. 96].

Питання децентралізації в Україні досліджувалося у працях багатьох науковців. Серед яких: Л. Маршук, І. Гнидюк, Ю. Гороховська та інші. Проте, тема не втрачає своєї актуальності та потребує подальших досліджень.

Найбільш вагомим та основним нормативно-правовим актом, у якому закладені основні норми проведення реформи адміністративно-територіального устрою є Закон України «Про добровільне об'єднання громад» від 05.02.2015 р. № 157-19 [2].

Під час дослідження, нами було визначено основні проблеми та ризики бюджетної децентралізації в Україні (рис.1). Варто відмітити, що на початок 2017 р. до складу новоутворених об'єднаних територіальних громад (далі – ОТГ) увійшло близько 15% від загальної кількості органів місцевого самоврядування, де проживає близько 3,1 млн. осіб. Територія нині утворених ОТГ в областях України – становить близько 600 тис. га, що складає близько 9,5 % від загальної площі країни, враховуючи і окуповані території.

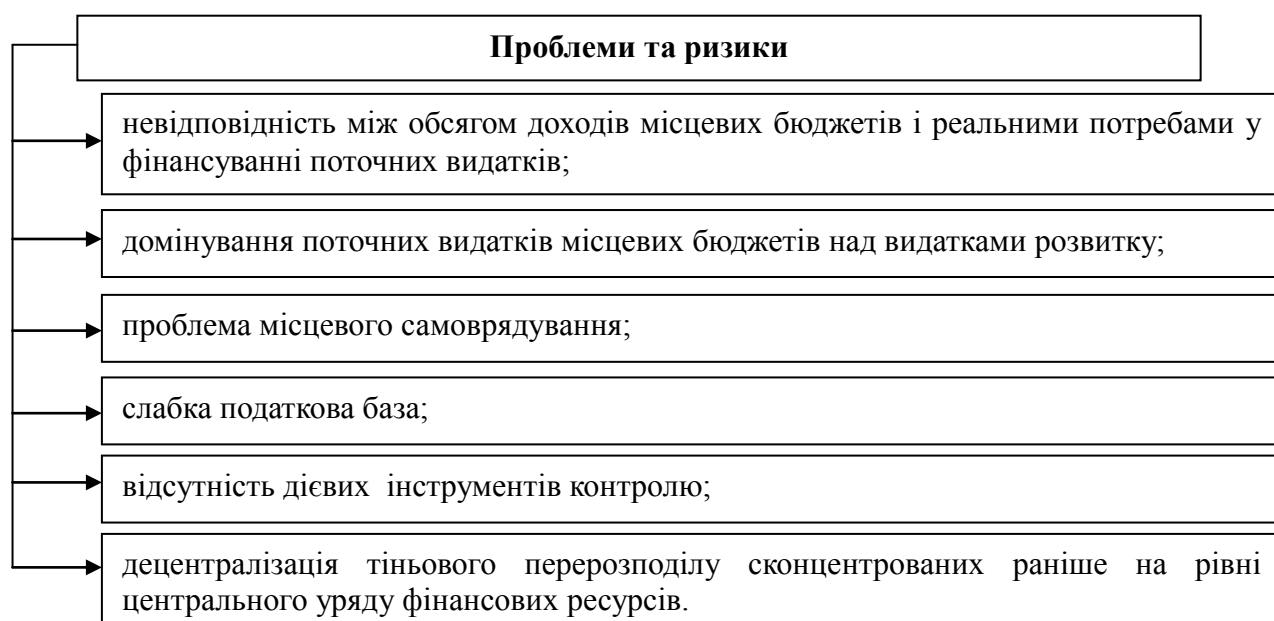

Рисунок 1 – Проблеми та ризики бюджетної децентралізації в Україні

Джерело: побудовано автором

Частка місцевих бюджетів (з трансфертами) у зведеному бюджеті України протягом 2015-2017 рр. постійно зростала. Так, у 2017 р. вона становила 49,3%, що на 3,7 в.п. перевищило аналогічний показник 2015 р.

Провівши SWOT – аналіз (табл. 1) децентралізації влади в Україні, нами було виявлено сильні, слабкі сторони, можливості та загрози.

Таблиця 1 SWOT – аналіз децентралізації влади в Україні

S – СИЛЬНІ СТОРОНИ:	W – СЛАБКІ СТОРОНИ
1. Синергетика бюджету ОТГ 2. Ситуаційний підхід до вирішення проблем регіону 3. Прийняття рішень на регіональному рівні без втручання центральних органів влади 4. Економічна підтримка більш слабких територіальних громад 5. Делегування повноважень щодо ухвалення податково-бюджетних рішень нижчим рівням влади	1. Відсутність достатньої законодавчої бази 2. Недостатній рівень соціальної відповідальності територіальних громад 3. Відсутність досвіду діяльності ОТГ
O – МОЖЛИВОСТІ	T – ЗАГРОЗИ
1. Балансування місцевих бюджетів 2. Підвищення рівня життя населення 3. Ефективність використання бюджетних коштів 4. Розвиток інфраструктури регіонів	1. Корупційні схеми розподілу коштів 2. Дефіцит державного бюджету 3. Паразитичний розвиток одних регіонів за рахунок інших

Джерело: розробка автора

Загалом, станом на 1 вересня 2016 р. кількість офіційно утворених ОТГ в Україні становила 184. З них 159 було утворено у 2015 р., і вони фактично є повноцінними, які мають спільний бюджет та вже сформували всі відповідні служби для реалізації власних та делегованих державною повноважень. На 01.01.2017 р. – 368 одиниць ОТГ.

Отже, можемо зробити висновок, що для України децентралізація є важливим питанням з декількох аспектів: по-перше, країна інакше не зможе вийти на траєкторію сталого розвитку; по-друге, існує реальна потреба в забезпеченні вирівнювання економічного розвитку окремих регіонів і перенесенні суттєвого фінансового ресурсу на нижчі рівні для активізації ділової активності; по-третє, нереформованою залишається система державного управління, яка повинна бути трансформована шляхом не лише передачі повноважень, а реального реформування, підвищення ефективності діяльності та розвитку місцевого самоврядування, тощо.

Список використаних джерел:

1. Маршук Л. М. Перспективи децентралізації влади в Україні / Л. М. Маршук // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2015. – № 11. – С. 95-98.
2. Про добровільне об'єднання громад : Закон України від 05.02.2015 р. № 157-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>. – Дата останнього доступу: 08.10.2017 р.

3. Гнидюк І. В. Децентралізація в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку / І. В. Гнидюк, Ю. І. Гороховська // Молодий вчений. – 2015. – № 5(20). – С.108-111.

O. Bodnar, A. Kamashev. Decentralization in Ukraine: problems and risks.

Summary

In abstracts of the problems and risks of fiscal decentralization in Ukraine. Assessed strengths, weaknesses, opportunities and threats of decentralization.

Key words: decentralization, the United territorial community, the State budget of Ukraine, SWOT – analysis.

Гордеева Е. А.

*Магістр екон. наук, докторант спеціальності «Економіка»,
Карагандинський державний університет імені Е.А. Букетова,
г. Караганда, Казахстан
gordelena78@mail.ru*

СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ ГОСУДАРСТВЕННОГО ПРОГРАММИРОВАНИЯ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ

У статті проведено аналіз сучасних особливостей і тенденцій державного програмування інноваційного розвитку на прикладі розвинених країн.

Ключові слова: державна програма, державне програмування, інноваційний розвиток

Новый государственный менеджмент, существуя в разных странах под разными названиями (предпринимательское правительство, менеджеризм, новое государственное управление), предполагает вполне определенный набор компонентов, с разной полнотой реализуемых в отдельных странах в ходе реформирования государственного управления.

Классические теории государственного управления имеют склонность перемещаться от непосредственно проблемы к институту в попытке ее решения преимущественно административными методами. Новый государственный менеджмент, представляя собой совокупность разнообразных практик государственного управления, также рассматривает и альтернативные институциональные подходы для возможного решения проблемы.

Мировой опыт свидетельствует, что именно программно-целевой метод применяется в странах Европейского Союза, США, Японии для решения